

Noorte vaade kliimaseadusele ehk jätke meile ka valikuvabadust

Kertu Birgit Anton
Fridays For Future Eesti
Tallinnas, 25.01.2023

Kliimaseaduse mõte

- Ühiskonda võimaldav elukeskkond edaspidiseks
- Võimalus elada, oma elu korraldada ja teha vabu valikuid
- Kindlus, et riik on pühendunud keskkonnakriiside leevendamisele → julgus investeerida ja teadmine, millal midagi sulgeda

Kliimaseaduse sisu

- Eesmärgid
 - Kliimaneutraalsus
 - Kindlasti enne 2050. aastat
 - Ilmselt 2035–2040. aastaks, täpne number peab tulema teadlastelt
 - Tuleb arvestada Eesti õiglast osa maailma süsinikueelarvest
 - Mõneaastase süsinikueelarvega vahe-eesmärgid
 - Elurikkuse hoidmine ja taastamine
- Tagasilanguse keeld (*no-backsliding clause*)

Kliimaseaduse sisu

- Tegevused eesmärkide saavutamiseks
 - Konkreetsed mõõdetavad eesmärgid sektoritele
 - Nõuded ehitistele, sõidukitele, keskkonnalubade andmise reeglid, avalikus sektoris pakutav toit, toidutootmise viisid, kuivendamise maht...
- Rõhk lähiaastatel, tuleb vältida tegevuste kuhjumist kaugemasse tulevikku
 - Keskkonna hoidmiseks tuleb tegutseda just lähiaastatel (IPCC 2022 jt)
 - Tegevuste lükkamine kaugesse tulevikku piirab liigselt tulevaste põlvete õiguseid ja vabadusi

Kliimaseaduse sisu

- Aruandlus ja järelevalve – sõltumatu teadlaste nõukoda
 - Regulaarsed avalikud raportid ja ettekanded Riigikogule
 - Lihtsad kokkuvõtted igäühele tutvumiseks
 - Soovitused eesmärkide täitmiseni jõudmiseks

Kliimaseaduse vorm

- Üks uus seadus + seadusemuudatused?
- Seadusemuudatuste kobar?
- Üks uus seadus?

Kliimaseaduse loomine

- Lähtuda parimast saadaolevast teaduslikust teadmisest
- Üle-Eestiline kliimakogu – et inimesed oleksid kaasatud
 - Representatiivne rühm, sh noored (alates 14-aastastest) ja muukeelsed inimesed
 - Ettepanekud kliimaseaduse sisule
- 2023. aasta jooksul, sest
 - süsinikueelarve ja rahvusvahelised kliimakoostused ei võimalda kauem oodata;
 - põhiseadusest tulenev kohustus anda piisav üleminekuaj ei luba jätta muudatusi hilisemasse tulevikku.

Suurim oht meie planeedile on usk,
et keegi teine päästab selle ära.

– Robert Swan